

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetések hasábszerinti
péttsoronként 20 fillér,
többszöri megjelenés eseten
megállapodás szerint.
Vidéki hirdetések díja
előre fizetendő.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. július 29. szerda

57. szám.

Ujvidék népéhez!

Történelmi napokat élünk. E napokat az *Igazság és a Jog hatalmának érvényesüléseért vette fel a történelem, hogy a jövő biztos és háborítatlan békéjének alapjait megteremtse* nemcsak az ellenségeskedésben álló szomszéd és szomszéd között, hanem, úgy lehet, egész Európa számára is. *Az ok, a cél és fegyvereink tisztasága* bizalmat ébreszt és tisztelet parancsol kifelel és beun egyaránt.

E történelmi napok munkájától nemzetünk jövőjét, békéjét, igaz harmóniáját és a békés fejlődés áldásos gyümölcseit várjuk.

E szent idők szent munkájából *ki kell vennie részét mindenkinek.* Nemcsak azoknak, akik véráldozatra is készen távoznak tőlünk, hanem azoknak is, akik szívünk minden dobbanásával itthon dolgoznak és csak gondolatban s érzelmeiben vagyunk dicső küzdelemben induló honfitársainkkal. *Ránk is, itthonmaradottakra, fokozott hazafias magatartás vár.*

E nagy napok dicsőséges befejezése tőlünk is férfias erényeket követel, melynek birtokában nyugodtan nézünk a háborús bonyodalmak kiszámíthatatlan esélyei elé. Mindannyiunknak meg kell állnunk a helyünket, ahová életviszonyaink állítottak.

A szebb jövőt építő ezen súlyos megpróbáltatás közepe szótok, mint e város kormányzatával megbízott kormányexponeus, szeretett népemhez, kivétel nélkül.

Mutassa meg e város közönsége, összességében és egyénenként, hogy *testvéri szeretetben összeforrva* együtt érez, együtt dolgozik áldozatra készen a hazafias cél sikeréért. *S ezért alkalmaskodjék teljes készséggel a kivételes rend szabályainak és korlátjainak.*

Legyen ki ki — most igazán — embertársi szeretettel egymás iránt, hogy — kéz a kézben — könnyebben viselhesse el mindenki a súlyos megpróbáltatások áldozatait.

Mutassa meg e város népe kultúrérzékét azzal, hogy imponáló, férfias nyugalommal, lelki egyensulya teljes megőrzésével várja — idegesség, félelem és a vaktármák nyomában járó pánik érzete nélkül — az eseményeket *s ne veszítse el a fejét, közanságát, higgadt mérsékletét senki sem rém- és hazug hírek hallatára*, melyek ilyenkor napirenden szoltak lenni.

Hanem e helyett érzékeinek teljes objektív ébersége mellett netáni kritikák helyzetekben is cselekedjék okosan, higgadtan és segítsen magán és embertársán a szeretet készségével.

A kormányzat és a helyhatóságok a közrend és a közbiztonság érdekében olyan *rendkívüli intézkedések* szerint járnak el, amelyek — a közönség higgadt mérsék-

lete mellett — *biztos védelmet nyújtanak mindenkinek, kivétel nélkül.*

Nyugodt lehet mindenki, hogy a *hatóságok a kezükbe adott kibételek hatalommal, öntudatos homolysággal, példás eréllyel és szigorral ugyan, de mindenkor az Igazság szemlélésben fognak eljárni.*

A tiszta lelkiismeret nyugodtan alhatik tehát.

A közigazgatás menetének zavartalanságáról, sőt kivételosen fokozott pontosságáról, a hivatalos tényezők bizalmat ébresztő készségéről, figyelmességéről és előzékenységéről gondoskodás történt.

Szükséges azonban, hogy ezen előzékenység, figyelem és szolgálatkészség követésre serkentő példáján okulva *legyen ki-ki egymásnak igaz, segítő jó barátja a társadalmi élet minden vonatkozásában is.*

Ne engedjük, hogy ok nélküli bizalmatlanság, vagy indokolatlan félelem megzavarja az eddigi jó együttélést.

A világ szeme reánk irányul.

Mutassuk meg e szent időben, hogy Ujvidék népe csakugyan az a harmónikus test ez ország déljén, minőnek az objektív bírálat nem egyszer s nem egy kritikus helyzetben feltüntetni szükségét látta.

S ha fölemelt fővel, a lelkiismeret tisztaságával, ha öntudatos és férfias nyugalommal, ha a hatóságaink iránti teljes bizalommal és engedelmességgel, polgártársaink irányában pedig testvéri szeretettel viseljük e nehéz idők megpróbáltatásait, akkor kivételük mi is — itthonmaradottak — a részünket Hazánk iránti szeretetből és az olyan sokat szenvedett koronás Királyunk iránt való alattvalói hűségből és hódolattól.

A súlyos idők súlyos megpróbáltatásokat követelnek e haza minden polgárától.

Miként eddig sem, úgy *e nehéz idő folyamán se keressük, hogy e haza határain belül kicsoda, minő nyelven dicséri a Mindenható.* Testvéri érzelmeink megnyilatkozására soha szebb és jobb idő a mostaninál nem kínálkozott.

Testvéries együttérzésben élünk eddig is, s ezek az érzelmeink vezessék a város lakosságát továbbra is.

E testvérieség szemlélésben dolgozzunk, küzdjünk, s ha kell vérezzünk a Trón és édes magyar Hazánk jóllétéért.

UJVIDÉK, 1914. évi július hó 28. napján.

MATKOVITS BÉLA,
főispán.

A magyarországi szerbek hűsége.

A magyarországi szerb néppárt „*Sarpsztivo*” című Ujvidéken megjelenő politikai lapja rendkívüli kiadásban közli a szerb közönséggel a háborús állapotot Ausztria-Magyarországon.

„A szerb nép hűsége” cím alatt vezércikket közöl, amely a szerb nép

hangulatáról. alattvalói hűségéről és a trón és haza szeretetéről tesz tanúságot

A vezércikk szerzőszerint így hangzik:

„Szerbia válasza a Monarchia demarchéira nem elégtette ki a cs. és kir. kormányt és az ultimátum szerint, melyet e hó 23-án Szerbiának átadtunk,

az Osztrák-Magyar belgrádi követ a követség tagjaival szombaton e hó 25-én már elhagyta Szerbia fővárosát. A diplomáciai viszony emnélfogva meg van szüntetve és a Monarchia és Szerbia között hadállapot jött létre. A Monarchia mobilizál és a háborús hangulat tetőpontját érte. Ezt az állapotot nem mi idéztük elő. Nem is lepett meg bennünket. Mindnyájan el voltunk rá készülve. Szerbiával szemben energikus

hangot használtunk és a válasz után Szerbiával szemben energikus akció lép életbe. Ez logikai következménye az eseményeknek, amelyek utolsó időben körülöttünk lefolytak. A Monarchia akarata ellenére a szarajevói gázott után olyan helyzetbe jutott, amelyből csak erélyes: vagy-vagy-al szabaddithatja ki magát. Senki sem kívánta a háborút. A körülmények hozták azt magukkal, Ausztria-Magyarország szinte föllélegzett a különféle megrázkodtatások és egy súlyos, türethetetlen légkörnyomása alól. Nem a hódítás iránti vágy fogta el a népeket az országban. Mindenki inkább kívánta volna ennek az ultimáriának elmaradását.

De a sors így akarta és így kellett lennie. A Monarchia köteles volt elégtételt szerezni magának és fölmenteni magát azon már-már elterjedt vád alól, hogy eláradásban és diplomáciai akcióiban határozatlan és kislekű. Ami eddigi eljárásának külföldön gúnytárgyul szolgált és a mi gazdasági életünk a mi örökös határozatlanságunk és huzavonánk miatt súlyodni kezdett. Most az egyszer erélyesen és határozottan léptünk föl. Szerbiának ultimátumot adtak át, amelyre az tökéletlen és ki nem elégit választ adott. A Monarchia követelte a szarajevói merénylet büntéreseinek a megbüntetését, követelte, hogy szerbia ezentul jobban respektálja a mi határaink épségét. Minden tekintetben teljesen biztos akart lenni saját határain mindazoktól az elemektől, akik összeesküvéshez és folytonos nyugtalanításhoz hajlanak. A Monarchia végre ur akart lenni a saját földjén és megakarta őrizni a tekintélyt kívülről is. Belgrádból nem adtak elég garanciát és a Monarchia e miatt olyan helyzetbe került, ami hadiállapotot vont maga után. A diplomáciai összeköttetés Szerbiával megszűnt és ennek a következménye: a hadi állapot.

A helyzet, kétség kívül komoly, kritikus és föltöte feszült. De kétségen kívül áll az is, hogy a Monarchia felelős tényezői nem nagyon könnyen határozták el magukat erre a lépésre Szerbia ellen. Minden este azonban ezt a lépést voltak kénytelenek megtenni s habár nem is örömet, de tudatosan és józanul megfontolva, személtört tartva az összes eshetőségeket, amelyek ennélfogva bekövetkezhetnek.

Fejünk felett lebeg már a vihar szele, mely hazánk égboltján végig süvölt. Már mindenörög és villámlik és a zivatar kikerülhetetlen. Egyszerre megszűnt a lázas és ideges hangulat és az ország összes polgárai egyaránt a haza közös védelmére jelentkeztek. Mindnyáján lelkesülte és örömmel indultak a király parancsára, hogy életüket a haza oltalmára és megmentésére főtáldozzák. Ausztria-Magyarország végetes és véres napok előtt áll, amelyeknek végét előre látni nem lehet, amelyekhez azonban minden híj alattvaló a leggyorsabb és legszerencsésebb kimenetelt kíván. *A szerb nép is át van hatva ettől a kívánságtól, bármennyire sajnálja is az egyvőrl testvő-*

rekkel való összetűzést, de meg adva legalább az alkalom, hogy a szerb nép újból szolgálatra álljon a dinasztának és a hazának és hogy bebizonyítsa, hogy az ő alattvalói hűségébe, bátor karjába és harci képességébe az uralkodó és a haza minden időben ugyanazzal a régi bizalommal bízhatnak, mint mindannyiszor, valahányszor a háza érdeke ezt tőlünk megkívánta.

A mi néptünk érdeke, írja a Szrp sztovo és sorsa Ausztria-Magyarországon a Monarchia sorsához van fűzve. A Monarchia érdekei kockára vannak téve. A mai nemzedék tanuja lett ennek a végzetes történelmi eseménynek és a mai szerb nemzedéknek ugyanaz a kötelessége, mint a régieké volt: *hogy a haza érdekét és küdelvűt támogatassák a régi grancsárok hűségével és viltségével a dinasztia és a haza iránti valóztalan szeretetükkel.*

A Magyarországi szerbek meghajolnak a történelem és a sors rendelkezéséi előtt, amelyeket józanul és elszántsággal fognak követni. A haza előtt a kritikus helyzetben legjobban most fog meggyőződni a magyarországi szerbek áldozatkész alattvaló és katonai készségéről.

Gondoskodjunk a bevonult családjairól!

Városunknak fatalagsa és javakorbeli ferfia, tehát családfe tartóit és gondozóit a trón és haza iránti szent kötelességük teljesítése következményeképp most esetleg életüket áldozták és vörüket ontják a nemzet becsületéért. Nem nézhetjük részvét és támogatás nélkül ama bizonyára nagyszámú családoknak nyomorát, akik gondozóik és fentartókjaik távollétében a legnagyobb szükség előtt állanak. Valamiként más városokban, bizonyára Ujvidéken is csakhamar megfog alakulni egy hólgybizottság, amely a helyi viszonyok ismerete és figyelembe vételével megszerzi a gyűjtést és szejelj osztja a segélyt. Lapunk semmiféle pénzküldeményt el nem fogad, mert a gyűjtés a hólgybizottság kezében sokkal eredményesebb, de a törénendő gyűjtésekről készséggel közöl lapunk tudósításokat és hírlapi nyugtázásokat.

HIREK.

Személyi hírl. *Matkovic Bela* főispán már szombat este óta állandóan városunkban tartózkodik; a főispán az egész külügyi válság alatt — kivéve ha hivatalos teendői elsőtlanak, városunkba fog tartózkodni. — *Dr. Demetrovics Vladimir* kir. tanácsos, polgármester nyári szabadságát megszakítva vasárnap hazaérkezett és átvette hivatala vezetését. — *Dr. Szelezki Lejos* országgy. képviselő Budapestre utazott s a ház készülő ülésén részt vesz.

A honvédpáranocskságnak a helyi lapokhoz intézett átirata a mozgósítás ügyében. M. kir. honvéd állomás parancsnokgy Ujvidék lapunkhoz a következő átiratot intézte: 23/M. szám háp kt. 1914. Ujvidéki Hírlap tekintetes szerkesztőségének Ujvidéki. Kérem a tekintetes szerkesztőségét, hogy az alábbi hivatalos hirdetményt, beces lapjában közzé tenni sziveskedjék: *Ó csásár és apostoli királyi Felsége a hadseruegek, hadtengereszetnek és mindkét honvédségnek részbeli mozgósítását, valamint a népfőkelesben felajánlását és behívását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. A közelebbi határozmányok a nyilvánosan kifüggesztett hirdetményekkel vehetők ki. Danzinger, honvéd állomás parancsnok.*

Olvasóinkhoz!

Az „Ujvidéki Hírlap” csakis olyan híreket és eseményeket fog közölni, amiknek valóságából a lehető legteljesebb hitelű bizonysgótt szerzeli, s amik közönségünk előtt a fővárosi lapokból már előzleg nem ismeretesek. Jlyen volt keddi külön kiadásunkban a hadüzenet és manifesztum közzeleléle is, mellyel itt helyben a fővárosi lapokat az Ujvidéki Hírlap megelőzte. Jlyen körülmények között indokolt kivételként eltekintni a lehetőséghez és az anyaghoz mért terjedelemben a rendez időben fogjunk megjelenni, de csak azl tesszük közzé, amil igaz és hitles.

Álhr Dugyerszky Lázáról. Több reggeli fővárosi újság azt írta, hogy Nagybecerekben szerb összeesküvésben való részvétel miatt Dugyerszky Lázárt letartóztatták. Ujvidéken természetesen senkiesem adott hitelt ezen hírek, melynek valótlanága és galádsága már azóta kiderült és meggyőezték itt, hogy Dr. Dugyerszky Gedeon országgy. képviselőnek Grót Khuen Héderváry a munkapárt elhöké sürgönyözött, és sürgönyében a Dugyerszky család hazafiságról igaz dicseret és elismerés hangján nyilatkozott.

Határrendőrségi hírl. *Nagy Xároly* díjtalan fogalmazógyakornok Beszterecre, *Kondor István* segédtestis a fümeei határszéli rendőrkapitányság központi hivatalához helyeztetett át.

Külfütoetés. Bedov Milán mozori községi bírónak 25 éves működése alatt kifejtett tevékenysége elismerésül a király a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Zákó Milán országgyűlési képviselő jelenlétében Szeanzó János főszolgabíró tüzte föl az érdemkeresztet a bíró mellére. Az ünnepejt 150 terítők bankett követe.

Kinevezések a postánál. A m. kir. posta, távírda és távébeszélő vezérigazgatója Böhm Antalné, Braun Sarolta és Pifát Emilné szabaddki posta-kezelőnökké első osztályú posta és távírda kezelőnökké nevezte ki.

Összeögett gyermek. Jöca Boszko hét éves, kály lejánya vasárnap konyhájukban a takarékt tűzhely mellett foglalatokodott, anyja rövid időre kiment s azallat történt, hogy a tűzhelyből kicsapó lángoktól tüzet fogott a leánya ruhája, ennek következtében a testén s mellén oly borzansó égési sebekeket kapott, hogy egy negyed órai kilindás után meghalt!

Kiadó! Egy modern lakás november 1-től Behm-utca 9. sz. a. 3 utcai, 1 előszoba és konyhából áll. Van a házban mélykút és villamosvilágítás. Közlellybit e háztulajdonos *Stadler Lőrincné*/Behm-utca 40. 1—3

23244. szám. kig. 1914.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács közhírré teszi az Ujvidéki városi egyenes adó kivétl bizottság következtül határozatát: *Mintán az országban beállott rendkívüli állapot, az adóköz legnagyob részét és a bizottság egy részét megakadályozza abban, hogy a tárgyaláson megvehessenek és érdekeit személesen megvédelme, tekintettel arra, hogy adóköz nagy számát katona kötelezettség tartja vissza a megjelenéstől újabb intézkedési tárgyalásokat beszűnteti.*

Megkeresi továbbá a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságot hogy az újabb tárgyalásokra a normális viszonyok helyre álltával új tárgyalási napokat tűzön ki eről feleket annak idején szablyszerűen értesítse.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1914. évi július hó 27-én.

Dr. Demetrovics Vladimir, s. k. 1—1 kir. tanácsos, polgármester.